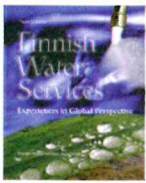

HYVÄÄ. Kirjoittaja tarkastelee vesihuoltoa globaalisti Suomi-painotuksin.

Vesihuollolla on viennin paikka

Finnish Water Services. Experiences in Global Perspective
 Tapio S. Katko. Suomen Vesilaitosyhdistys 2016. 288 sivua, 55 euroa

Tapio S. Katko jatkaa taiteluaan puhtaana veden puolesta. Vuonna 2013 ilmestynyt *Suomen vesihuollon historia* purki auki vesi- ja jätevesiratkaisujen käytäntöä.

Nyt kirjoittaja käy läpi aihetta globaalisti - Suomi-painotuksin.

Hauska yksityiskohta on esimerkiksi se, että Euroopan vesihuollon laaja-alaisen infrastruktuurin rakentaminen alkoi Roomasta. Kaupungin silloiset valtiat etruskit rakennuttivat kaupungin läpi jättimäisen viemärin Cloaca Maximan 600-luvulla ennen ajanlaskun alkua.

Rooman ollessa mahtavimmillaan peräti 11 akveduktia toi kaupungin noin miljoonalle asukkaalle puhdasta vettä yhdeksän kuution sekuntivauhdilla.

Määrää voi verrata Päijänne-tunneliin, jolla turvataan pääkaupunkiseudun miljoonan asukkaan vedensaanti. Suurimmillaan tunnelin kautta saadaan vettä 10 kuutiota sekunnissa.

Antiikin ajan tiedot ja taidot katosivat kansainvaellusten kuohuntaan. Vasta teollistuminen toi uudet tuulet kaupunkien vesi- ja jätevesihuollon järjestämiseen. Suomella jälkiteollisena maana on yllättävän paljon tässä annettavaa.

Teos tuo esille Suomen vesihuoltopalveluiden vahvuuksia. Esimerkiksi vesi- ja viemärlaitosten toiminta pääosin yhdessä organisaatiossa on suomalainen käytäntö.

Vesipalvelut onkin ymmärrettävä myös hallinnollisen kehityksen näkökulmasta, koska vesiasioiden järjestäminen on myös politiikkaa. Suomessa tässä järjestämisessä ollaan oltu niin hyviä, että alan osaaminen voisi olla yksi Suomen palveluviennin keihäänkärkiä.

Katkon kirja toimii hyvänä kirittäjänä.

MATTI KANKARE

HYVÄÄ. Harvoin on tarjolla näin avoin ja mielenkiintoinen tarina suomalaisyrityksestä.

Hurja tarina hurjasta suvusta

Huimat päät - Tarina hieman erilaisesta perheytyksestä
 Terho Puustinen
 Lönnberg Print & Promo 2017. 294 sivua, 30 euroa

Kauppiassukuyhtiö *Otto Brandtin* yrityshistoriikki on nimensä veroinen. *Huimat päät* on huimaa luetavaa todellakin hieman erilaisesta perheytyksestä.

Yhtiön nykyinen päämies, neljännen polven yrittäjä **Stefan Brandt** ei säästele kirjassa muita eikä itseään. ”Jotkut taas ovat ilmeisesti sitä mieltä, että minulla on vittumaisen miehen maine. Otan ylpeänä senkin vastaan.”

Pelkästään Stefan Brandtin tarina on pyssyttävä vaihtoehtoisine syöpähoitoineen, läheisten piinaamisineen ja täydellisine työlle omistautumisineen.

Brandtit ovat laskeneet kirjan kirjoittajan **Terho Puustisen** hyvin lähelle, ja antaneet hänen kertoa paikoin surullisinkin selviytymistarinan. Päävire on kuitenkin täynnä vauhtia ja vaarallisia tilanteita.

Brandtin suvussa on aina ollut vahvatahtoinen päämies, joka ei ole osannut tai halunnut astua sivuun. Kerta toisensa jälkeen päämies on jättänyt kipeät jälkensä seuraavaan sukupolveen. Näin käy parhaillaankin, kun Stefan Brandt työntää ja vetää tyttärtään sukuyhtiön johtoon ja johdosta.

Luopumisen vaikeus on ajanut usein yrityksen huonoon kuntoon, jopa konkurssin partaalle. Tästä huolimatta perheytyks on selvinnyt jo 111 vuotta.

Tuona aikana Brandtin suvun liiketoimet ovat rönsyilleet niin, että lukijan on vaikea pysyä kärryillä. Kestävintä on ollut moottoripyörien maahantuonti ja myynti.

Vaikka kirja on muuten perinpohjainen, yhtiön raha-asiat jäävät vain sanojen varaan. On hankala hahmottaa, miksi yritys on kulloinkin niin kurjassa kunnossa kuin se on, kun juuri on kerrottu, miten uusia mahtavia bisneksiä on taas viritelty ja kuinka kovasti on myyty milloin mihinkin.

HENRIK MUUKKONEN

HYVÄÄ. Kirja haastaa Juha Siltalan synkät näkemykset keskiluokan kurjuudesta.

Todellisuus pesee myytit

Työelämän myytit ja todellisuus
 Pasi Pyöriä (toim.)
 Gaudeamus 2017
 238 sivua, 32 euroa

Yleisesti ajatellaan että työn perusluonne on radikaalisti muuttunut: vakituiset ja elämänikäiset työurat ovat vaihtuneet epävarmoiksi ja pistoutuneiksi pätkiksi. Puhutaan uudesta riistetystä luokasta, prekariaatista, johon monet akateemisetkin ovat vajonneet.

Tuoreeseen tutkimustietoon nojaavan kirjan mukaan käsitys työelämän jatkuvas- ta huonontumisesta on pitkälle myytti. Sitä ylläpitävät media ja ammattiliitot, jotka epäkohtia korostamalla kasvattavat ja yhdistävät jäsenkuntaansa. Myös työnantajat hyötyvät, kun työntekijät pysyvät nöyrinä ja ahkerina potkujen pelossa.

Työmarkkinoiden rakenteissa ja instituutioissa on yhä paljon turvaa tuovaa pysyvyyttä. Suomessa on kattava työlainsäädäntö ja ammatillinen järjestäytyminen yleistä. Kolme neljäsosaa palkansaajista kuuluu ammattiliittoon, ja ristiriidat on pystytty ratkaisemaan neuvottelemalla.

Kirja ei väitä, että nykyinen työelämä olisi täydellistä, mutta murrokset ja epävarmuus ovat riivanneet työelämää ennenkin. 1960- ja 1970-luvuilla maalta muutettiin joukolla kaupunkeihin ja Suomesta Ruotsiin.

Pätkätyötä ja epävarmuutta alettiin tutkia vasta 1980-luvulla, jolloin siirryttiin joustavuutta korostavaan tietotalouteen.

Paljon puhuttuja itsensä työllistäjiä on työmarkkinoilla alle kymmenen prosenttia. Heitäkään ei pidä tarkastella yhtenäisenä joukkona. On eri asia tehdä pienipalkkaista, mutta omaehtoista pätkätyötä olosuhteiden pakottamana kuin omasta vapaasta tahdosta.

Kirjan mukaan yrittäjien niskaan kasautuvat pahimmat epäkohdat. Yrittäjillä ei ole sosiaaliturvaa, eikä turvaverkkoja. Vain epävarmuus on uskollinen seuralainen.

PEKKA WAHLSTEDT